МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»

Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти

МОЛОДЬ – АГРАРНІЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства,
Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)
та «Психологія організаційного розвитку
та управління персоналом»

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Філіпова Л.М., канд. с-г наук.
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.
Обіюх Н.М., канд. юрид. наук.
Рєзнік В.Г., старший викладач.
Шевченко А.М., канд. психол. наук.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.
Мостипан О.В., д-р філософії, **відповідальний секретар.**

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства, Ad linguas et culturas per cognitionem *(до мов і культур через пізнання)* та «Психологія організаційного розвитку та управління персоналом»: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 18 березня 2026 р. – Білоцерківський НАУ. – 204 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34

©БНАУ

УДК: 821.111.09

НОВАЦЬКИЙ Ю.М., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ДЕМ'ЯНЕНКО О.О.,** канд. пед. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОБЛЕМАТИКА ЛЮБОВІ У РОМАНІ ДЖОНА ҐРІНА «ПРОВИНА ЗІРОК» *("The Fault in Our Stars" by John Green)*

Дослідження присвячено аналізу проблематики роману «Провина зірок» Дж.Ґріна з опорою на концептуальний аналіз ключових художній образів (кохання, любов, смерть, життя, хвороба). Текстуальний аналіз англомовної версії твору, а також англомовної та вітчизняної літературної критики, філософської теорії багатогранної «любові» дозволяє поглибити уявлення щодо проблематики твору для юнацького читання.

Ключові слова: література менйстріму, концептуальний аналіз, сентиментальний роман, концепт любові, література у жанрі «young adult».

Якщо прискіпливо вивчати сучасну сферу книг у жанрі «young adult», у допитливого читача не забере багато часу віднайти серед різноманіття сучасних англомовних письменників тих, які суттєво вплинули на теперішній «літературний ландшафт». Одним з таких є Джон Ґрін з його романом «Провина зірок» ("The Fault in Our Stars", 2012), що

увійшовши до списку бестселерів New York Times і був успішно екранізований вже у 2014 році. Роман досліджує актуальні для сучасної молоді теми – любові, втрати, моральної дилеми, права на вибір життя, смерті тощо. Очевидно, з огляду на це його можна ставити в один ряд з іншими сучасними сентиментальними творами т. зв. *«літератури мейнстріму»*. З-поміж таких – роман Дж. Мойєс «До зустрічі з тобою» (*"Me Before You"*), автобіографічна розповідь А. Селлу «1+1. Недоторканні» (*"Intouchables"*), документальна повість О. Сакса «Пробудження» (*"Awakenings"*), психологічні листи як спогади про пережитий Голокост Е. Егер «Вибір» (*"The Choice"*) чи відомий науково-фантастичний роман для підлітків Д. Кіза «Квіти для Елджерона» (*"Flowers for Argernon"*) та ін.

Усі ці твори є бестселерами і використовують *ключові концепти*, що передаються в літературі за допомогою символів, художніх образів, архетипних сюжетів. Це допомагає авторові досліджувати складні теми, пов'язані з любов'ю, хворобою та смертю [6]. На нашу думку, з поданого переліку творів роман Дж. Гріна «Провина зірок» є найбільш довершеним у сенсі використання автором як художніх засобів інтерпретації світу героїв, так і філософсько-психологічних паралелей.

Мета і завдання дослідження – проаналізувати у романі шляхи і художні засоби осмислення філософсько-психологічного концепту «кохання», що формують читацьке сприйняття роману сучасною молоддю.

Так, сюжет твору «Провина зірок» концентрується навколо розповіді про історію кохання шістнадцятирічної Гейзел Ґрейс Ланкастер, хворої на рак легень, та Огастуса Вотерса – хлопця зі схожою проблемою [3]. Історія їхнього кохання є фатальною, але водночас надихає вірою і спонукає до осмислення сутності не лише самого кохання, але й природи людських стосунків, які визначені поняттям «любов» [1;4].

Обраний нами шлях для інтерпретації «любові» у творі продиктований зверненням до давньогрецької традиції осмислення її форм, як це зробив Мастерсон [5]. У його праці описано три класичні типи цього почуття, а саме: *агапе* (любов безкорислива, жертовна), *філія* (любов дружня, платонічна) та *ерос* (любов романтична, пристрасна). На нашу думку, кожен із них повноцінно реалізується у тексті роману.

Так, досить яскраво і наскрізно в тексті проявляється *любов-агапе* у відносинах матері Гейзел, місіс Ланкастер, до її доньки. Ґрін зображує цей тип любові не лише через гучні декларації (хоч мати Гейзел постійно вербалізує, як сильно вона любить свою дитину), а через повсякденну присутність. Вона є завжди поряд і першою відгукується на будь-який звук з кімнати доньки. Показовою є сцена, де Гейзел тихо промовляє ім'я матері: *"Mom," I said. I did not say it loudly, but I didn't have to. She was always waiting. She peeked her head around the door. "You okay, sweetie?"*. Слова *«she was always waiting»* передають суть *агапе* повніше, ніж будь-яке пряме освідчення.

Водночас жертовну любов не варто ототожнювати зі знеціненням власного життя: вона роками таємно отримувала освіту для посади соціального працівника, готуючись до життя після смерті доньки.

Щодо самої Гейзел, то її ставлення до такої батьківської любові є суперечливим. Навіть більше, вона формує в героїні глибоке почуття провини. Усвідомлення власної хвороби як метафоричного якоря для батька й матері породжує в ній страх за їхнє майбутнє. Саме цей страх змусив її придумати знамениту метафору *гранати*: хвора людина – це вибухівка, що рано чи пізно позбудиться чеки і покалічить уламками усіх, хто буде поряд. Але з часом прийде усвідомлення, що ця безумовна любов батьків дає Гейзел сенс для життя і впевненість у тому, що вона заслуговує любові навіть у своєму найгіршому стані.

Стосунки Огастуса Вотерса та Айзека у романі презентують іншу форму «любові», щиру й міцну платонічну приязнь. Коли Моніка, дівчина Айзека, залишає того незадовго до

фатальної операції, що позбавить його зору, Огастус усвідомлюється Айзеком як справжній друг, який жодної обіцянки не зрадив: «*That's what love is. Love is keeping the promise anyway*». Для Айзека такі стосунки з Огустусом є світлом у кінці тунелю після втрати зору і Моніки.

Багатогранність проявів любові у романі «Провина зірок» підкріплюється центральною романтичною лінією стосунків (*любов-ерос*) між Гейзел і Огастусом. Ці романтичні стосунки будуються на тлі їх неможливості: Гейзел намагається уникнути їх, щоб не завдати собі та іншим болю. Огастус усуває всі перешкоди в одній із ключових сцен твору: *"I'm in love with you, and I'm not in the business of denying myself the simple pleasure of saying true things. I'm in love with you, and I know that love is just a shout into the void, and that oblivion is inevitable [...] and I am in love with you..."*.

Ось так автор твору вміло поєднує декларацію кохання з визнанням марноти існування. Огастус не стверджує, що любов переможе смерть, він визнає її силу, але готовий любити всупереч тому. На нашу думку, це принципово відрізняє роман від *типового сентиментального наративу*, виводячи його на рівень більшої філософсько-художньої довершеності.

Усі форми прояву любові так чи інакше впливають на головних героїв роману. Романтичне почуття руйнує неприйняття Гейзел власного тіла: перший поцілунок з Августом у Будинку Анни Франк супроводжується таким коментарем: *«for a weird moment I really liked my body; this cancer-ruined thing I'd spent years ignoring»*. Стосунки змушують закоханих відкинути хоч на деякий час «*ще життя*» метафору *гранати*: *«I couldn't unlove Augustus Waters. And I didn't want to»*.

Змінюється й Огастус: їхнє кохання стає відповіддю на його найбільший страх – бути забутим. У листі, написаному перед смертю, він формулює це прямо: *«I am so lucky to love her, Van Houten. You don't get to choose if you get hurt in this world, old man, but you do have some say in who hurts you. I like my choices»*. Отже, кохання для нього є активним життєвим вибором, можливістю боротися навіть перед лицем смерті.

У підсумку Грін стверджує, що любов – це не про подолання смерті, бо ще нікому не вдалося її уникнути, але це свідомий вибір зберігати людяність перед перспективою її неминучості.

Проблематика любові у романі невіддільна від теми смерті [5;6]. Автор не зображує любов як силу, що перемагає смерть, натомість він показу, як люди люблять всупереч їй. Найточнішим вираженням цієї ідеї є промова Гейзел на прощанні з Огастусом: *"There are infinite numbers between 0 and 1 [...] Some infinities are bigger than other infinities [...] You gave me a forever within the numbered days, and I'm grateful..."*. Тому роман Гріна є багатогранним дослідженням любові з точки зору людей «з обмеженим часовим періодом».

Таким чином, концепція «нескінченності в лічених днях» є ключовою для розуміння проблематики концепту «любов» у романі, адже цінність кохання не визначається його тривалістю. Це перегукується з думкою Дж. Гріна в інтерв'ю: люди, що помирають, ще не відійшли й здатні на самостійні вчинки [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dr. Charlotte Jacobson. Three Types of Love in The Fault in Our Stars. URL: https://gradesfixer.com/free-essay-examples/agape-philia-and-eros-greek-love-in-the-fault-in-our-stars/ (дата звернення: 27.02.2026)
2. Green J. Interview: On Writing The Fault in Our Stars. NPR Books, January 2012. URL:https://www.npr.org (дата звернення: 27.02.2026)
3. Green J. The Fault in Our Stars. New York: Dutton Books, 2012. 313 p.
4. Lee J. The Ancient Greeks' 6 Words for Love. The Guardian, December 2013. URL:https://www.theguardian.com (дата звернення: 27.02.2026)
5. Masterson E. Three Types of Love in The Fault in Our Stars. Literary Analysis, 2014.
6. Козлик, І., Стефанюк, С.-Є. Художня концепція смерті та вмирання у романі Джона Гріна «Винні зірки». *Молодий вчений*, 2024. № 6 (130), С.64-66. https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-22